

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในด้านประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียนในโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 569 โรงเรียน ตัวอย่างประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 160 คน ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี จำนวน 160 คนและ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีจำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชุด คือแบบสอบถามการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีสำหรับผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีสำหรับครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี และแบบสอบถามนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปยังโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 569 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 160 ชุด เป็นแบบสอบถามจากโรงเรียนทางภาคเหนือจำนวน 29 โรงเรียน ภาคกลาง จำนวน 78 โรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 37 โรงเรียน และภาคใต้ จำนวน 16 โรงเรียน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ นำข้อมูลที่ได้มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1.1 ด้านนโยบาย

ผู้บริหารโรงเรียน ระบุว่า โรงเรียนเป็นผู้กำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีเอง โดยมีนโยบายให้นักเรียนได้แสดงความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล และมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีปฏิบัติอย่างชัดเจน

1.2 ด้านการสนับสนุนส่งเสริม

ผู้บริหารโรงเรียนมีการสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยการชมเชยผลงานที่ปรากฏจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี กระตุ้นให้คณะครูเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีการสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีได้มีโอกาสแสดงดนตรีโดยการจัดการแสดงดนตรีในโรงเรียน

1.3 ด้านบุคลากร

ผู้บริหารโรงเรียนใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยคัดเลือกจากความสมัครใจของครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี คือครูในโรงเรียนที่สนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี การเตรียมบุคลากรผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยให้ครูศึกษา ค้นคว้าจากเอกสาร ตำราและมีการส่งครูเข้ารับการประชุม/อบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

1.4 ด้านอาคารสถานที่

ผู้บริหารโรงเรียนอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่โดยอนุญาตให้ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีใช้ห้องดนตรีในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

1.5 ด้านงบประมาณ

ผู้บริหารโรงเรียนใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยใช้เงินที่ได้รับบริจาคจากผู้ปกครองของนักเรียน และงบประมาณของโรงเรียน ถ้าโรงเรียนมีงบประมาณเพียงพอ ต้องการดำเนินการจัดหาเครื่องดนตรีให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สนใจ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีให้ครบทุกประเภทและจัดหาวิทยากรทางด้านดนตรีตามความต้องการของนักเรียน

1.6 ด้านวัสดุอุปกรณ์

ผู้บริหารโรงเรียนได้รับวัสดุอุปกรณ์จากสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ และได้รับบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียน

2. สภาพการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ตามการรับรู้ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2.1 ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการฟังเพลง ทั้ง 5 ประเภท เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ การฟังเพลงไทย การฟังเพลงไทยสากล การฟังเพลงพื้นเมือง การฟังเพลงนานาชาติ การฟังเพลงประสานเสียง

ส่วนประเภทการร้องเพลง มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการร้องเพลงทั้ง 5 ประเภท เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ การร้องเพลงไทย การร้องเพลงไทยสากล การร้องเพลงพื้นเมือง การร้องเพลงนานาชาติ การร้องเพลงประสานเสียง

ประเภทการเล่นดนตรี มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทกาซันดนตรี ทั้ง 3 ประเภท เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ การเล่นดนตรีไทย การเล่นดนตรีสากลและการเล่นดนตรีพื้นเมือง

ประเภทการสร้างสรรค์ทางดนตรี มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการสร้างสรรค์ทางดนตรี คือ มีการประกวดการประดิษฐ์เครื่องดนตรี ประกวดการแต่งเพลงโดยให้นักเรียนมีเวลาคิดอย่างพอเพียง

ประเภทการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี คือการอ่านโน้ตดนตรี โดยให้นักเรียนฝึกอ่านโน้ตก่อนเรียนดนตรี โน้ตที่ใช้ในการจัดกิจกรรมคือโน้ตแบบตัวอักษร (ด ร ม ฟ ช ล ท ด ท)

ประเภทการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบดนตรี มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการเคลื่อนไหวประกอบดนตรี ทั้ง 4 ประเภท เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ รำหรือเต้น ประกอบจังหวะเพลงไทย รำหรือเต้น ประกอบจังหวะเพลงไทยสากล รำหรือเต้น ประกอบจังหวะเพลงพื้นเมืองและการประจบวงของวงดุริยางค์(การบรรเลงหมู่ด้วยเครื่องดนตรี ประเภทเครื่องเป่า เครื่องตีและเครื่องจังหวะ)

2.2 การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

2.2.1 การเตรียมการ ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ได้รับความรู้และคำแนะนำในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ จากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี เข้ารับการประชุม/อบรม/สัมมนา จากผู้บริหารโรงเรียน จากการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เข้าร่วมการแสดงดนตรี จากบิดา ญาติ ๆ จากประสบการณ์การเป็นนักดนตรี ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีมีการเตรียมการโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและมีจำนวนที่เพียงพอ ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง กำหนดรายละเอียดของกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีที่จัดให้ชัดเจนและเลือกสถานที่ให้เหมาะสมกับประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

2.2.2 วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้นักเรียนได้มีพัฒนาการทางด้าน บุคลิกภาพ อารมณ์สังคมและเจตคติ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะทางดนตรี เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถพิเศษทางดนตรี เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ทางด้านดนตรี เพื่อให้ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี เพื่อให้ นักเรียนมีรายได้พิเศษ เพื่อให้ นักเรียนนำความสามารถพิเศษไปใช้ในการศึกษาต่อ เพื่อช่วยเหลืองานชุมชน เพื่อเป็นการด้านยาเสพติด

และเพื่อให้นักเรียนมีความเห็นคุณค่าในศิลปะและวัฒนธรรมไทยและเพื่อประกวดแข่งขัน

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีไทยได้อย่างน้อย 1 ชิ้น เพื่อให้นักเรียนมีความเห็นคุณค่าในศิลปะและวัฒนธรรมไทย เพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ดนตรีไทย เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถทางดนตรี เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อพัฒนาการด้านจริยธรรมและอารมณ์ เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนดนตรีไทยตามหลักสูตร เพื่อใช้ดนตรีช่วยเหลือชุมชน เพื่อใช้ในกิจกรรมของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนนำความสามารถพิเศษไปใช้ในการศึกษาต่อและ เพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีสากล ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีสากล โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีสากลได้อย่างน้อย 1 ชิ้น เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตเพลงได้ เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถทางดนตรี เพื่อใช้ในกิจกรรมของโรงเรียน การแข่งขันกีฬาเพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน เพื่อให้ นักเรียนกล้าแสดงออก เพื่อให้ นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานและมีความสุข เพื่อให้ นักเรียนมีสมาธิและมีพัฒนาการด้านอารมณ์ เพื่อให้ นักเรียนนำความสามารถพิเศษไปใช้ในการศึกษาต่อและ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเล่นดนตรีคลอกับเพลงที่ฟังได้

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีพื้นเมือง ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีพื้นเมืองโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปะดนตรีพื้นเมืองเพื่อให้ นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีพื้นเมืองได้อย่างน้อย 1 ชิ้น เพื่อเผยแพร่แก่บุคคลทุกเพศทุกวัยให้รู้จัก เพื่อให้ นักเรียนกล้าแสดงออก เพื่อให้ นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีความสามัคคีเพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และเพื่อให้ นักเรียนสามารถสร้างเครื่องดนตรีพื้นเมือง

2.2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีวิธีการจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ ได้รับความจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัด ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองของนักเรียน จัดซื้อโดยใช้งบประมาณของโรงเรียน โรงเรียนจัดทำขึ้น ได้รับการสนับสนุนจากผู้มีจิตศรัทธา ได้รับจากครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ให้นักเรียนจัดหามาเอง นำรายได้ที่ได้จากการแสดงดนตรี มาจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และได้รับจากวิทยากร

2.2.4 ด้านวิทยากรที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ วิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีจากชุมชนท้องถิ่น ครู - อาจารย์ ในโรงเรียนของท่านที่มีความรู้ ความชำนาญด้านดนตรี วิทยากรจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีความสามารถด้านดนตรีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีจากมหาวิทยาลัย/สถาบันราชภัฏ ศิษย์เก่า รุ่นพี่ที่มีความสามารถทางด้านดนตรี และศึกษานิเทศก์

2.2.5 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ จัดตั้งชุมนุมดนตรีในโรงเรียน จัดแสดงดนตรีให้นักเรียนได้ชมการแสดง เปิดเทปเพลงให้นักเรียนฟังในช่วงพักกลางวัน จัดประกวดความสามารถทางดนตรีของนักเรียน นำวงดนตรีไปแสดงในงานต่าง ๆ ให้รางวัล จัดสรรรายได้ให้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 จะต้องเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างน้อย 1 ชิ้นและพยายามค้นคว้าหาเพลงใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรม

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีวิธีการรับนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ นักเรียนทุกคนเข้าร่วมตามความสนใจ คัดเลือกเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 คัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถทางดนตรีเท่านั้น คัดเลือกเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 คัดเลือกเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 คัดเลือกเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 นักเรียนทุกคนเข้าร่วมโดยจัดให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถ คัดเลือกเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3- 4 และ

คัดเลือกเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีช่วงเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ หลังเลิกเรียน พักกลางวันวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ เช้าก่อนเข้าเรียน ช่วงปิดภาคเรียน และในชั่วโมงเรียน

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีความสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ 5 ครั้ง / สัปดาห์ มากกว่า 5 ครั้ง / สัปดาห์ 1 ครั้ง / สัปดาห์ 3 ครั้ง / สัปดาห์ 2 ครั้ง / สัปดาห์ และ 4 ครั้ง / สัปดาห์

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีวิธีการจัดกิจกรรมให้ตรงกับความสนใจของนักเรียนโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ สัมภาษณ์ความสนใจของนักเรียน จัดกิจกรรมที่หลากหลาย ปรีกษาหารือกับคณะครูในโรงเรียน กิจกรรมหลังเลิกเรียน นักเรียนเข้าร่วมตามความสนใจและดูจากความถนัดในการเล่นดนตรีของนักเรียน

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีมีกฎระเบียบในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ เก็บรักษาอุปกรณ์ให้เรียบร้อย หลังการใช้ ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ตามตารางที่กำหนด ช่วยกันรักษาความสะอาดของห้องดนตรี ไม่ให้นักเรียนนำอุปกรณ์ ออกนอกห้องดนตรี ให้นักเรียนนำเครื่องดนตรีติดตัวและกลับบ้านได้ เพื่อฝึกฝน ไม่แสดงกิริยาที่ไม่เรียบร้อยในห้องดนตรี เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าใช้ห้องได้ตลอดเวลา นักเรียนขาดซ้อมต้องแจ้งล่วงหน้าหรือแจ้งเหตุผลภายหลัง เล่นเครื่องดนตรีที่ละชิ้น ถ้ายังไม่ชำนาญ ห้ามไปเล่นเครื่องดนตรีชิ้นอื่น เคารพเครื่องดนตรี และเคารพรุ่นพี่รุ่นน้อง

2.2.6 ด้านการประเมินผล ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีมีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ แบบสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน แบบบันทึกความก้าวหน้าด้านทักษะทางดนตรีของนักเรียน แบบบันทึกผลการแสดงผลงานของนักเรียนในกิจกรรมด้านดนตรีแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน แบบบันทึกผลความสำเร็จในการเรียนด้วยตนเองของนักเรียนแบบทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านดนตรี

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีระยะเวลาในการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ ประเมินเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ ประเมินระหว่างดำเนินการ ประเมินก่อนดำเนินการ ไม่มีกำหนดการประเมินที่แน่นอน

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ พัฒนาการทางดนตรีของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ความสามารถทางด้านดนตรีของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ผลงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี เช่น การแสดง การประกวดและจำนวนของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

2.2.7 ด้านประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการจัดกิจกรรม

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ระบุว่าประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ด้านความรู้ทางดนตรี เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ทราบถึงความแตกต่างของดนตรีแต่ละประเภทและได้ทราบประวัติความเป็นมาของเพลง

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ระบุว่าประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ด้านความทักษะทางดนตรี เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ พัฒนาทักษะการเล่นดนตรี พัฒนาทักษะการฟังเพลง พัฒนาทักษะการร้องเพลง พัฒนาทักษะการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี พัฒนาทักษะการสร้างสรรคทางดนตรี และพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวประกอบดนตรี

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ระบุว่าประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ด้านความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ สามารถประดิษฐ์เครื่องดนตรีได้ สามารถแต่งเพลงขึ้นใหม่ สามารถคิดเสียงดนตรีขึ้นมาใหม่จากวัสดุชนิดต่าง ๆ และสามารถแต่งทำนองเพลงขึ้นใหม่สามารถคิดทำทางประกอบดนตรีได้

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ระบุว่าประโยชน์ที่

นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ด้านอื่น ๆ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือมีสมาธิ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีพัฒนาการอารมณ์ที่สมบูรณ์ มีพื้นฐานทางดนตรีไว้ใช้ในระดับสูงขึ้นเมื่อต้องการศึกษาต่อ มีรายได้พิเศษ ใช้เป็นวิชาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา รู้จักรักและหวงแหนศิลปวัฒนธรรมของชาติ ห่วงไกลยาเสพติด มีความสุข สนุกสนาน มีทัศนคติที่ดีต่อดนตรี มีความภาคภูมิใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงออก มีความมั่นใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำงานร่วมกับผู้อื่นและนำความรู้ทางดนตรีไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่น

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ได้รับรางวัลจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ครูผู้สอนดนตรีดีเด่น กิจกรรมดนตรีไทยดีเด่น เอกลักษณ์ไทยดีเด่น ประกวดดนตรีไทยประเภทเครื่องสายผสม การแต่งหลักสูตรการบรรเลงซอด้วง ครูผู้สอนดนตรีพื้นเมืองดีเด่น ศิลปินดีเด่น สาขาดนตรีไทย ชนะเลิศวงสตริง ชนะเลิศวงดุริยางค์ ชนะเลิศวงดนตรีพื้นบ้านประเภทกลองยาว

3. การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีของนักเรียน

สาเหตุที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือมีความสนใจ ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ครูชักชวน เพื่อนชักชวน ต้องการแสดงความสามารถทางดนตรี ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น ต้องการให้โรงเรียนมีชื่อเสียงและเข้าร่วมตามความต้องการของผู้ปกครอง

นักเรียนได้รับการประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การประชาสัมพันธ์จากครู การประชาสัมพันธ์จากเพื่อน การประชาสัมพันธ์จากป้ายประกาศ และจากประธานชมรมดนตรี

นักเรียนมีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ หลังเลิกเรียน พักกลางวัน วันหยุด เสาร์ – อาทิตย์ เข้าก่อนเข้าเรียนและช่วงปิดภาคเรียน

นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้วางแผนและปฏิบัติร่วมกับครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี เป็นผู้วางแผนและปฏิบัติเอง ช่วยจัดทำหนังสือโน้ตดนตรี เป็นผู้ฝึกหัดรุ่นน้อง เป็นประธานชมรมดนตรีไทย

นักเรียนเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการฟังเพลง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การฟังเพลงไทย การฟังเพลงไทยสากล การฟังเพลงพื้นเมือง การฟังเพลงนานาชาติ

นักเรียนเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการร้องเพลง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การร้องเพลงไทย การร้องเพลงไทยสากล การร้องเพลงพื้นเมือง การร้องเพลงนานาชาติ

นักเรียนเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี กิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการเล่นดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การเล่นดนตรีไทย การเล่นดนตรีสากล การเล่นดนตรีพื้นเมือง

นักเรียนเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี กิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการเล่นดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ มีการจัดวงดนตรีขึ้นเอง มีการสร้างทำนองเพลงขึ้นใหม่ การสร้างเครื่องดนตรีขึ้นใหม่ และมีการสร้างจังหวะเพลงขึ้นใหม่

นักเรียนเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี กิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี โดยการอ่านโน้ตดนตรี

นักเรียนเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี กิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการเคลื่อนไหวประกอบดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ เดินหรือรำประกอบจังหวะสากล เดินหรือ รำประกอบจังหวะเพลงไทย เดินหรือรำประกอบจังหวะเพลงพื้นเมือง

นักเรียนสนใจและต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ การเล่นดนตรี การร้องเพลง การฟังเพลง การอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบดนตรี และการสร้างสรรค์ทางดนตรี

นักเรียนสนใจและต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ ประกวดร้องเพลง ดนตรีสากล ดนตรีไทย ดนตรีพื้นเมือง จัดตั้งชมรม/ชุมนุมดนตรี ให้มีการประดิษฐ์เครื่องดนตรี ให้มีห้องดนตรีโดยเฉพาะ

4. ปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีปัญหาด้านบุคลากร เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ คณะครูในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี คณะครูในโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือ ขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีและครูไม่มีเวลาเพราะต้องสอนประจำชั้น

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีปัญหาด้านผู้บริหารโรงเรียน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ไม่มีนโยบายที่แน่นอน ไม่สามารถให้คำแนะนำได้ ไม่ส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนับสนุนส่งเสริม และมุ่งหวังที่จะนำนักเรียนไปแสดงเพื่อหารายได้

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีปัญหาด้านอาคารสถานที่ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ สถานที่ใช้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ไม่สามารถเก็บเสียง ทำให้เกิดเสียงรบกวนห้องข้างเคียง ไม่มีสถานที่ใช้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีและสถานที่คับแคบ

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน วัสดุอุปกรณ์ชำรุดเสียหาย ขาดการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ที่ดี และวัสดุอุปกรณ์ไม่มีคุณภาพ

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีปัญหาด้านงบประมาณ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ไม่สามารถจัดซื้ออุปกรณ์ดนตรีบางชนิดได้เพราะราคาแพง งบประมาณไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี และอุปกรณ์ดนตรีบางชนิดไม่สามารถจัดซื้อได้ เนื่องจากผิดระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี มีปัญหาด้านนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ นักเรียนไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี นักเรียนไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ผู้ปกครองนักเรียนไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในระยะสั้น นักเรียนไม่สนใจในภาคทฤษฎี ต้องการปฏิบัติโดยไม่มีความรู้ นักเรียนมีความสามารถทางดนตรีไม่เท่ากันและจำนวนนักเรียนมีน้อยเพราะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก

5. ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงชันดังนี้คือ

- 1) ด้านนโยบาย โรงเรียน ควรวางนโยบายให้ทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี เน้นพัฒนาการทางด้านดนตรีของนักเรียนไม่เน้นการแข่งขันและ ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี
- 2) ด้านบุคลากร โรงเรียนควร จัดหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านดนตรีให้พอเพียงกับจำนวนนักเรียนและจัดประชุม/อบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรี
- 3) ด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนควร จัดให้มีห้องดนตรีเพื่อเก็บวัสดุอุปกรณ์ และสามารถเก็บเสียงได้
- 4) ด้านวัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนควรจัดให้มีพอเพียงกับจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี จัดสรรเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพและจัดให้เฉพาะโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี
- 5) ด้านงบประมาณ โรงเรียนควรมีการสนับสนุนงบประมาณด้านดนตรีให้พอเพียงและต่อเนื่อง ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์และ ควรให้ค่าตอบแทนครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี นอกเวลาเรียน
- 6) ด้านนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โรงเรียนควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทุกคน ทุกระดับชั้น ให้สถานศึกษารณรงค์ให้นักเรียนเห็นความสำคัญและคุณค่าของดนตรี มีการแนะนำสถานศึกษาที่จะศึกษาต่อทางด้านดนตรีให้กับนักเรียน ให้นักเรียนมีพื้นฐานทางทฤษฎีดนตรี ก่อนปฏิบัติ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมควรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 – 6 ควรมีการประกันภัยขณะฝึกซ้อมและเดินทางไปประกวดแข่งขัน มอบเกียรติบัตรให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมและนักเรียนควรมีเครื่องดนตรีเป็นของตนเอง

6. ด้านโรงเรียนดีเด่นที่ได้รับรางวัลจากการจัดกิจกรรมดนตรี โดยแบ่งด้านที่ดีเด่นได้ 3 ด้าน คือ ด้านดนตรีไทย ด้านดนตรีสากล และด้านดนตรีพื้นเมืองโดยมี โรงเรียนครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีเป็นผู้ได้รับรางวัล ซึ่งถ้าจำแนกเป็นรายภาค จะพบว่า ทุกภาคจะได้รับรางวัลดีเด่นด้านดนตรีไทยมากที่สุด ส่วนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับรางวัลดีเด่นด้านดนตรีพื้นเมืองด้วย

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องการศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน

1.1 นโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีขึ้นเอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ส่วนนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โรงเรียนส่วนใหญ่มีนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไว้ดังนี้คือ มุ่งให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรี ซึ่งสามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล ซึ่งนโยบายนี้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542(2542) ในรูปแบบของการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม โอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2541) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถตามความสามารถของแต่ละคน

1.2 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ส่งเสริมและสนับสนุน โดยมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยการชมเชยผลงานที่ปรากฏจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี กระตุ้นให้คณะครูเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ได้สนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้มีโอกาสแสดงความสามารถทางดนตรี โดยการจัดการแสดงดนตรีในโรงเรียน แสดงให้เห็นว่านอกจากผู้บริหารจะมีวางนโยบายแล้วยังส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีอีกด้วย

1.3 ด้านบุคลากร ผู้บริหารส่วนใหญ่มีเกณฑ์ในการคัดเลือกครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยคัดจากความสมัครใจของครูและให้ครูศึกษา ค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี และมีการส่งครูเข้ารับการประชุม/อบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี เพราะครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านดนตรีโดยตรงแต่ต้องรับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยูพา ประถมภักฎและคณะ (2526)ที่พบว่าเนื้อหาที่ครูไม่ถนัดและเห็นว่าจำเป็นต้องใช้ครูพิเศษหรือ อดต้องการคำแนะนำมากคือ ดนตรี - นาฏศิลป์

1.4 ด้านอาคารสถานที่

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่อำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยการอนุญาตให้ใช้ห้องดนตรีในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสนห์ บุญช่วย(2539)ที่ให้ข้อเสนอแนะว่าห้องดนตรี ควรออกแบบให้มีรูปแบบที่ตรงกับกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งต้องอาศัยสถานที่ที่เป็นสัดส่วน มีบริเวณกว้างและใหญ่พอสมควร ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนดนตรีดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านงบประมาณ

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีจากผู้ปกครองนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542)ที่ให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

1.6 ด้านวัสดุอุปกรณ์

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับจัดสรรวัสดุอุปกรณ์จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติซึ่งจากข้อเสนอแนะของครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีพบว่าวัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่ไม่มีคุณภาพและไม่ตรงกับความต้องการของแต่ละโรงเรียน

2. การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีตามการรับรู้ของครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

2.1 ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีตามการรับรู้ของครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

2.1.1 ประเภทการฟังเพลง

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการฟังเพลง โดยให้นักเรียนฟังเพลงไทยจากวิทยุและเทปบันทึกเสียงจากเสียงตามในการจัดกิจกรรมการฟังซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการฟังดนตรีของณรุทธิ์ สุทธิจิตต์(2540) ว่าเป็นฟังโดยมิได้ตั้งใจ (passive listening) ได้แก่ การฟังในลักษณะของการได้ยิน มิได้ตั้งใจฟัง เช่นการได้ยินเสียงเพลงที่เปิดตามศูนย์การค้า การฟังเพลงเวลารับประทานอาหาร ส่วนเพลงที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่พบว่าเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมในประเภทของเพลงแต่ละชนิด เช่น เพลงลาวดวงเดือน เพลงเกิดมาฟังกัน เพลงลำตัด เพลงอารีรั้ง เพลงภูมิแผ่นดินนวมินทร์มหาราชา ซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการฟังของของณรุทธิ์ สุทธิจิตต์(2540)ที่ว่า ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ฟังดนตรีทุกประเภท กล่าวคือ เพลงไทย เพลงไทยสากล เพลงพื้นเมือง เพลงนานาชาติและเพลงอมตะของดนตรี ตะวันตก โดยตัวอย่างเพลงแต่ละประเภทควรเป็นตัวอย่างที่ดี

2.1.2 ประเภทการร้องเพลง

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการร้องเพลงโดยจัดในกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรี – นาฏศิลป์ และจัดให้มีการประกวดแข่งขันการร้องเพลงขึ้น โดยใช้เพลงที่ได้รับความนิยมในประเภทของเพลงแต่ละชนิด เช่น เพลงลาวดวงเดือน เพลงคำนี้ฉันนม เพลงเกี่ยวข้าว เพลงอารีรั้ง เพลงภูมิแผ่นดินนวมินทร์มหาราชา ซึ่งสอดคล้องกัลการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ที่ให้จัดกิจกรรมเน้นการฟังและการร้องเพลง

2.1.3 ประเภทการเล่นดนตรี

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการเล่นดนตรี มากกว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทอื่นซึ่งสอดคล้องกับธนุทธิ์ สุทธิจิตต์(2540)ที่ว่าการเล่นดนตรีเป็นทักษะที่ชวนให้ผู้เรียนสนใจอยากปฏิบัติเสมอเนื่องจากได้จับต้องและเล่นเครื่องดนตรีซึ่งต่างไปจากการร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรีจัดได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ดึงดูดให้ผู้เรียนหันมาสนใจและชอบดนตรีได้เป็นอย่างดี และผู้วิจัยยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่าการเล่นดนตรีเป็นกิจกรรมที่จัดมากที่สุดเพราะว่าสามารถเห็นเป็นรูปธรรมในการจัดได้อย่างชัดเจน สามารถให้นักเรียนได้แสดงความสามารถทางดนตรีออกมาได้เป็นอย่างดี โดยอาศัยทักษะทางด้านการฟัง การร้อง การสร้างสรรค์ การอ่านสัญลักษณ์ การเคลื่อนไหวประกอบดนตรีเป็นส่วนประกอบ การจัดกิจกรรมการเล่นดนตรีมีการจัดตั้งเป็นชมรม/ชุมนุม/วงดนตรี ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์ ของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขต และพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2541)ที่ว่า กิจกรรมที่ควรจัดเป็นกิจกรรมกลุ่มสนใจ กิจกรรมชมรมหรือชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์ เป็นกิจกรรมที่สร้างโอกาสให้นักเรียนได้รวมกลุ่มสร้างสรรค์งานตามความสนใจ เช่น กลุ่ม/ชมรม นักฟัง นักร้อง นักแสดง นักดนตรีพื้นเมือง นักแต่งเพลง ฯลฯ

2.1.4 ประเภทการสร้างสรรค์ทางดนตรี

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการสร้างสรรค์ทางดนตรี โดยการประกวดประดิษฐ์เครื่องดนตรี ซึ่งตรงกับความมุ่งหมายของการสร้างสรรค์ดนตรีในเชิงทักษะของธนุทธิ์ สุทธิจิตต์(2540)ที่ว่า เพื่อพัฒนาความคิดเชิงสร้างสรรค์ด้านดนตรี หรือ การสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับดนตรี ผู้เรียนทุกคนควรมีโอกาสได้คิด สร้างสรรค์ลักษณะต่าง ๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ หรือ อดัดแปลงทำทางต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงแนวทำนองที่มีอยู่ตามหลักเกณฑ์ที่เรารู้มา หรือ สิ่งที่ตนสร้างขึ้นเอง การคิดทำเครื่องดนตรี

2.1.5 ประเภทการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี โดยการอ่านโน้ตดนตรีใช้กิจกรรมฝึกอ่านโน้ตก่อนเรียนดนตรี โน้ตที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นโน้ตแบบตัวอักษร (ด ร ม ฟ ช ล ท)

2.1.6 ประเภทการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบดนตรี

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการเคลื่อนไหวประกอบดนตรี โดยการ รำหรือเต้นประกอบจังหวะเพลงไทย

2.2 ด้านการเตรียมการ

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่ มีการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โดยการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและมีจำนวนเพียงพอ ส่วนความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ได้รับจาก การศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ

2.3 ด้านวัตถุประสงค์

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีเพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (2526) ที่ว่าเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยและดนตรีสากลเพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีไทยได้อย่างน้อย 1 ชนิด ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานของโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2541)ที่ให้นักเรียนทุกคนสามารถเล่นดนตรีได้อย่างน้อยคนละ 1 ชิ้นและณรุทธิ สุทธิจิตต์(2540) ยังได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมดนตรี ควรเน้นการปฏิบัติเป็น

หลักเพราะผู้เรียนในวัยประถมศึกษาายังสนุกสนานกับการได้เคลื่อนไหว ปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มากกว่าการนั่งฟังผู้สอนอธิบาย นอกจากนี้การได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ยังช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงกับทักษะต่าง ๆ ด้านดนตรี ซึ่ง ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิด มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาดนตรีดีขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทดนตรีพื้นเมืองเพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540- 2541) ได้กำหนดจุดเน้นด้านศิลปวัฒนธรรมไว้ในข้อที่ 6 โดยให้มีการอนุรักษ์ พื้นฟูและสืบทอดศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ ให้เป็นรากฐานแห่งการดำรงชีวิตตามวิถีชีวิตไทยและได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และณรุทธิ สุทธิจิตต์(2540)ได้กล่าวถึงดนตรีพื้นบ้านว่าเป็นดนตรีที่ควรแก่การสนใจเพราะจัดว่าเป็นดนตรีที่มีรูปแบบเป็นของตนเองและมีมานาน ควรแก่การศึกษาและฟังเป็นอย่างยิ่ง

2.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่มีวิธีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยได้รับจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัดซึ่งสอดคล้องการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในด้านดนตรี และนาฏศิลป์ของหน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2541)ที่ให้มีสื่อการเรียนการสอนและการใช้สื่อการสอนให้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

2.5 ด้านวิทยากร

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่มีการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีจากชุมชนท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับ การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในด้านดนตรีและนาฏศิลป์ของหน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2541)ลักษณะสำคัญของโรงเรียนต้นแบบในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี และนาฏศิลป์ที่ให้มีการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรต่าง ๆ ภูมิปัญญาชาวบ้านมาช่วยในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

2.6 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่มีการจัดตั้งชุมนุมดนตรีในโรงเรียนให้นักเรียนทุกคนเข้าร่วมตามความสนใจและมีการสำรวจความสนใจของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของระดับ นิลพิงา (2524) เพื่อสำรวจและพัฒนาความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในช่วงเวลาหลังเลิกเรียนซึ่งสอดคล้องกับสุจริต เพียรชอบ(2525)ที่กล่าวไว้ว่าเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมจัดนอกเวลาเรียน อาจจะเป็นระหว่างพักรับประทานอาหารกลางวัน ตอนเย็น หรือในวันหยุด ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เสียเวลาเรียน ครูไม่ควรให้นักเรียนขาดเรียนเพื่อไปทำกิจกรรม แต่ถ้าหากมีความจำเป็นที่จะต้องจัดในเวลาเรียนบ้างก็ควรให้นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่มีกฎระเบียบในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี คือให้นักเรียนเก็บรักษาอุปกรณ์ให้เรียบร้อยหลังการใช้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนัย อายุเจริญ(2539)ที่ว่าเมื่อสิ้นสุดการสอนแต่ละครั้ง สิ่งที่คุณครูส่วนใหญ่ให้นักเรียนปฏิบัติคือ เก็บเครื่องดนตรีไว้ประจำที่

2.7 ด้านการประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือในการประเมินผลคือแบบสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน มีการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีและประเมินผลโดยวัดจากพัฒนาการทางดนตรีของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพที่แท้จริงของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2541)ที่ให้มีการสังเกตพฤติกรรม โดยใช้แบบสังเกตและแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนและครูก่อนและหลังการดำเนินกิจกรรม

2.8 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่ได้บอกถึงประโยชน์ที่เกิดกับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมคือมีสมาธิซึ่งสอดคล้องกับธนรุทธิ สุทธิจิตต์(2540) ที่กล่าวถึงการลักษณะของบุคคลที่จะเรียนดนตรีได้ดีจะต้องมีสมาธิดี

2.9 ด้านปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่มีปัญหาด้านอาคารสถานที่ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไม่สามารถเก็บเสียงทำให้รบกวนห้องข้างเคียงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทักษิณัย อายุเจริญ(2539) ที่ว่าปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทย คือห้องเรียนดนตรีไม่สามารถเก็บเสียงได้จึงเป็นอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเสนห์ บุญช่วย(2539) ที่ว่าปัญหาที่พบในด้านอาคารสถานที่คือสภาพห้องเรียนวิชาดนตรีที่มีอยู่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนวิชาดนตรีเพราะห้องเรียนดนตรีในปัจจุบันถูกออกแบบมาให้เป็นห้องเรียนวิชาสามัญ เหมือนกันทุกห้อง

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่มีปัญหาด้านงบประมาณไม่สามารถจัดซื้ออุปกรณ์ดนตรีบางชนิดได้เพราะราคาแพงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสนห์ บุญช่วย(2539) ที่ว่าครูสอนวิชาดนตรีส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดงบประมาณสำหรับซื้อหรือผลิตสื่อการสอนวิชาดนตรี ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ดนตรี บางโรงเรียนที่ได้รับการจัดสรรขาดแคลนบุคลากรทางดนตรี ส่วนโรงเรียนที่มีบุคลากรทางดนตรีกลับไม่ได้รับการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ดนตรีให้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรมีแนวทางในการจัดสรรงบประมาณด้านนี้ใหม่

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีอย่างแท้จริง เพื่อที่จะได้นำงบประมาณที่ได้รับไปใช้จ่ายในด้านวัสดุอุปกรณ์ ค่าซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ ค่าตอบแทนวิทยากร และควรจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ให้มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของโรงเรียน
2. ด้านอาคารสถานที่ ควรมีการสร้างห้องดนตรีในโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี เพื่อให้มีห้องที่ใช้สำหรับการจัดกิจกรรมและไม่รบกวนการเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ
3. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีให้ได้ครบทุกประเภท นักเรียนจะได้มีโอกาสเลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ
4. ด้านนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี โรงเรียนไม่ควรบังคับให้นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม ควรให้นักเรียนเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ จะทำให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ประสบผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี เพื่อนำรูปแบบมาใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีให้มีประสิทธิภาพ
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดอื่น เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี
3. ควรมีการศึกษาถึงสาเหตุและปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทดนตรีพื้นเมือง เพราะจากการสำรวจพบว่า มีโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจำนวนน้อยมากที่มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทพื้นเมือง